

**ANALISIS MODAL DAN KELUARAN DALAM PENGURUSAN SISA
PERPETUAL DISERAH TAWAK**

**CAROLINE ANN TYSON
SM. EKONOMI (SUMBER ADAT)**

**JABATAN EKONOMI
KAJIAN DAN PENGURUSAN DILAN EKONOMI
UNIVERSITATI MALAYSIA SINGAPORE**

2002

1100088977

Pusat Pembelaian Digital Sultanah Nur Zahirah (PDDN) Universiti Malaysia Terengganu.

L.P. 9 FPE 2 2008

1100088977

Analisis model pilihan dalam pengurusan sisa pepejal di Sarawak / Caroline Amy Tyon.

PUSAT PEMBELAJARAN DIGITAL SULTANAH NUR ZAHIRAH
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU (UMT)
21030 KUALA TERENGGANU

1100088977

Lihat Sebelah

HAK MILIK
PUSAT PEMBELAJARAN DIGITAL SULTANAH NUR ZAHIRAH

**ANALISIS MODEL PILIHAN DALAM PENGURUSAN SISA
PEPEJAL DI SARAWAK**

**CAROLINE AMY TYON
SM EKONOMI (SUMBER ALAM)**

Kertas Projek ini dikemukakan bagi memenuhi sebahagian daripada syarat untuk memperolehi Ijazah Sarjana Muda Ekonomi (Sumber Alam)

**JABATAN EKONOMI
FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU
MALAYSIA
(UMT)
2008**

PENGAKUAN

Saya akui kertas projek (EKN 4998/9) ini adalah hasil kajian saya sendiri kecuali sumber-sumber lain yang telah saya jelaskan rujukannya melalui senarai rujukan yang telah dilampirkan.

04 MEI 2008

.....
CAROLINE AMY TYON
UK 12730

DECLARATION

I hereby declare that this project paper (EKN 4998/9) is the result of my own investigation and findings, except where otherwise stated other sources are acknowledged by giving explicit references is appended.

04 MAY 2008

.....
CAROLINE AMY TYON
UK 12730

PENGHARGAAN

Syukur kepada Tuhan di atas rahmat yang diberikan kepada saya untuk menyiapkan Kertas Projek ini dengan sempurna dan jayanya. Terlebih dahulu, saya ingin mengucapkan berbanyak terima kasih kepada keluarga saya, terutamanya kepada kedua ibu bapa saya, Encik Damian Tyon dan Puan Teresa anak Ludoh yang banyak membantu saya dari segi sokongan moral dan bantuan kewangan yang diberikan.

Ucapan jutaan terima kasih diberikan kepada Encik Mohd Nasir Bin Nawawi selaku Penyelia Kertas Projek ini. Beliau banyak membantu saya dalam memberi tunjuk ajar, nasihat dan bimbingan kepada saya sepanjang menyiapkan projek ini. Terima kasih sekali lagi diucapkan.

Sekalung penghargaan kepada Madam Janet J Balong, Pegawai Perhubungan Awam, Trienekens (Sarawak) Sdn Bhd. Beliau membantu saya dalam menyediakan maklumat – maklumat yang diperlukan dalam kajian ini.

Seterusnya, ucapan terima kasih juga ditujukan khas buat Ralpheal Louis di atas sokongan moral yang sentiasa diberikan sepanjang saya menyiapkan Kertas Projek ini. Berkat dorongan yang beliau berikan, maka saya mampu menyiapkan Kertas Projek ini dengan sempurna. Akhir sekali, sekalung penghargaan ditujukan kepada sahabat – sahabat sejati, rakan – rakan seperjuangan, semua pihak yang terlibat secara langsung ataupun tidak langsung. Terima kasih di atas segalanya. Semua jasa kalian amatlah dihargai. Semoga Tuhan memberkati kalian semua.

Nama: Caroline Amy Tyon
Alamat: Lot 221 Lorong A
RPR Batu 12
Jln. Kuching – Serian
93250 Kuching
Sarawak
No. Tel.: 016-8965214
E-mail: camytyon@yahoo.com

ABSTRAK

Di Malaysia, pihak berkuasa tempatan adalah bertanggungjawab dalam perkhidmatan pengurusan sisa pepejal. Untuk mengurangkan beban yang dipikul oleh pihak berkuasa tempatan, proses penswastaan dalam perkhidmatan pengurusan sisa pepejal telah diperkenalkan pada tahun 1996. Ianya bertujuan untuk mengintegrasikan sistem pengurusan sisa pepejal yang efisien di samping meningkatkan kualiti alam sekitar melalui penggunaan semula sumber dan pengurangan sisa. Walau bagaimanapun, didapati bahawa berlakunya ketidakpastian dalam sikap dan tahap kesedaran pengguna berhubung kepada beberapa isu dalam pengurusan sisa pepejal yang menghalang perlaksanaan pengurusan sisa pepejal yang efisien. Isu utama dalam masalah pengurusan sisa pepejal ini adalah permintaan pengguna atau kesanggupan membayar terhadap jenis kriteria perkhidmatan yang disediakan. Oleh itu, kajian ini akan melihat ciri – ciri yang masyarakat akan pertimbangkan bagi membaiki sistem pengurusan sisa pepejal yang sedia ada berdasarkan kepada atribut – atribut perkhidmatan iaitu kekerapan memungut sampah, kaedah pelupusan sampah dan kesan kepada alam sekitar. Kajian ini menggunakan teknik penilaian bukan pasaran iaitu analisis Model Pilihan bagi menilai kesanggupan membayar masyarakat setempat terhadap sistem pengurusan sisa pepejal di Sarawak. Borang soal selidik digunakan bagi mendapatkan maklumat pilihan atribut yang diutamakan oleh masyarakat. Hasil kajian mendapati bahawa masyarakat sanggup membayar sejumlah wang bagi membaiki sistem pengurusan sisa pepejal yang sedia ada. Di akhir kajian ini, beberapa interpretasi dasar dan cadangan dikemukakan bagi membaiki dan meningkatkan sistem pengurusan sisa pepejal di Malaysia, khususnya di Sarawak.

Kata kunci: Pengurusan Sisa Pepejal, Model Pilihan, Kesanggupan Membayar

ABSTRACT

In Malaysia, the local government authorities have been responsible for solid waste (SW) management services. To reduce the burden faced by the local governments, the privatization process was initiated in 1996. The aim of attaining an efficient management system to enhance environmental quality through resource, re-use and waste minimization. However, there are uncertainties in consumers' attitude towards a number of waste management issues that may hinder the implementation of effective privatized solid waste management options. The main issue relates to consumer demand or willingness to pay with the types of services characteristics and disposal options that the private contractors can offer. Therefore, this study will look the characteristics that the community will consider to enhance the current solid waste management based on such management attributes which are collection frequency, waste disposal method, and environmental impact. This study employ non-marketed goods valuation techniques which is Choice Modelling in order to gain the willingness to pay of the local people for the solid waste management in Sarawak. Questionnaires have being use to obtain the information of the choice attributes that the community needs. The study found that the community are willing to pay such an amount to increase the solid waste management system. Lastly, interpretation of policy and relevant suggestion have been provided in order to improve and develop the solid waste management in Malaysia, namely in Sarawak.

Key-words: Solid waste management, Choice Modelling, Willingness to pay